

Üniversite Tercih Etme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Tercih Etme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32202>

Özet

Üniversite Tercih Etme Ölçeği, Çiğdem Apaydın ve Merve Seçkin-Kapucu tarafından 2017 yılında geliştirilmiş, yükseköğretim kurumlarının tercih edilme nedenlerini incelemeye odaklanan öz bildirim dayalı bir araçtır. Ölçek, öğrencilerin tercih kararlarını etkileyen temel faktörleri, özellikle üniversitenin akademik itibarı ve sunduğu sosyal etkinlik olanakları arasındaki ilişkiyi ampirik olarak incelemek amacıyla tasarlanmıştır.

Bu geliştirme çalışması, Türkiye'deki Akdeniz ve Eskişehir Osmangazi Üniversiteleri'nin lisans öğrencileri üzerinde yürütülmüştür. Ölçek, eğitim yönetimi ve öğrenci motivasyonu alanlarında, kurumsal stratejilerin belirlenmesine katkı sağlayabilmektedir. Derecelendirme formatı olarak Beşli Likert tipi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Üniversite Tercihi, Yükseköğretim, Akademik İtibar, Sosyal Etkinlik, Öğrenci Motivasyonu, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Ölçek.

Yazarlar

Çiğdem APAYDIN, Merve SEÇKİN-KAPUCU

Amaç

Üniversite Tercih Etme Ölçeği'nin temel amacı, lisans öğrencilerinin üniversite seçimi yaparken kullandıkları kriterleri ve bu kriterlerin önem düzeylerini nicel olarak belirlemektir. Ölçek, öğrencilerin tercih eğilimleri ile kurumsal özellikler arasındaki korelasyonu ortaya koyarak, yükseköğretim kurumlarının öğrenci çekme kapasitesini analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Geliştirme çalışması, **üniversiteyi tercih etme** davranışlarının yalnızca akademik başarı beklentileriyle değil, aynı zamanda üniversitenin sosyal ve kültürel yaşam kalitesiyle de yakından ilişkili olduğunu göstermek üzere tasarlanmıştır. Bu araç, üniversite yönetimlerine kurumsal stratejilerini bu bulgular doğrultusunda optimize etme fırsatı sunar.

Yapı

Ölçek, öğrencilerin yükseköğretim kurumlarına yönelik algılarını ve tercih etme motivasyonlarını ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Ölçülen temel yapı, **üniversite tercihi** olmakla birlikte, bu tercih mekanizması akademik itibar ve sosyal etkinlik alt boyutları üzerinden incelenmiştir. Bu alt boyutlar, öğrencilerin bir üniversiteyi seçerken dikkate aldığı kurumsal saygınlık ve kampüs dışı sosyal entegrasyon beklentilerini temsil eder.

Ölçeğin yapısal bütünlüğü, öğrencilerin kurumsal algılarının karmaşık doğasını yansıtmaktadır. Bu yapı, öğrencilerin gelecekteki kariyer beklentileri ve sosyal çevre oluşturma arzularının üniversite seçimi üzerindeki etkileşimini teorik olarak temellendirir.

Geçerlik

Üniversite Tercih Etme Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, geliştirme sürecinin temel bir bileşenini oluşturmaktadır. Geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıya ne derece doğru ölçtüğünü ifade eden kritik bir psikometrik özelliktir. Ölçeğin geliştirildiği makalede (Apaydın & Seçkin-Kapucu, 2017), yapı geçerliliğini kanıtlamak amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Yapı geçerliliği genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilir. Bu analizler, maddelerin teorik çerçeveye uygun olarak alt boyutlara ayrıldığını teyit eder. Geçerliliğe ilişkin detaylı istatistiksel sonuçlar ve uyum indeksleri için ilgili akademik kaynağa başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, ölçüm sonuçlarının tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. Geliştirme çalışmasında iç tutarlılık güvenilirliğinin incelenmesi beklenmektedir. Bu kapsamda, maddelerin homojenliğini ve iç tutarlılığını değerlendirmek için Cronbach Alfa katsayısının hesaplandığı varsayılmaktadır.

Yüksek Cronbach Alfa katsayıları, ölçek maddelerinin aynı temel yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Ölçeğin farklı alt boyutları için elde edilen spesifik güvenilirlik değerleri, Apaydın ve Seçkin-Kapucu'nun (2017) orijinal makalesinde detaylı olarak sunulmuştur.

Faktör Analizi

Üniversite Tercih Etme Ölçeği'nin psikometrik yapısını netleştirmek amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, **üniversite tercihini** oluşturan temel bileşenleri ve boyutları ayrıştırmaya çalışılmıştır. Geliştirme sürecinde, madde havuzunun temel faktörlere indirgenmesi için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır.

AFA sonuçlarından, elde edilen faktör yapısının teorik modele uygunluğunu ve genellenebilirliğini test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin akademik itibar ve sosyal etkinlik gibi birden fazla boyuttan oluştuğu hipotezini desteklemektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Yeni Ölçek)

Format: Beşli Likert Tipi Ölçek (1: Hiç Katılmıyorum'dan 5: Tamamen Katılıyorum'a kadar derecelendirme.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yükseköğretim (Lisans) Öğrencileri

Age Group: Genç Yetkinler (Yaklaşık 18-25 yaş)

Population Details: Akdeniz Üniversitesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde öğrenim gören lisans öğrencileri örneklemi üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirimli Anket Formu

Anahtar Kelimeler

Eğitim Yönetimi, Öğrenci Algısı, Kurumsal Çekicilik, Yükseköğretim, Üniversite Pazarlaması, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut Değil

Affiliation Email addresses: cigdemapaydin@akdeniz.edu.tr

Correspondence Address: Çiğdem APAYDIN (Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2017 yılında bilimsel bir makale kapsamında kamuoyuna sunulmuştur. Akademik veya araştırma amaçlı kullanımlar için sorumlu yazar Çiğdem Apaydın ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Test Yılı: 2017

İletişim E-posta: cigdemapaydin@akdeniz.edu.tr

Kaynaklar

Apaydın, Ç. ve Seçkin-Kapucu, M. (2017). Üniversiteyi Tercih Etme, akademik itibar ve sosyal etkinlik arasındaki ilişki: Akdeniz ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi lisans öğrencileri örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 23 (2), 199-222.

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: kuey.net

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: universite-tercih-etme-olcegi-toad.pdf

Üniversite Tercih Etme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri orijinal kaynaktan yer almaktadır. Bu maddeler, öğrencilerin üniversite tercihlerini etkileyen akademik ve sosyal faktörlere yönelik tutumların ölçmek üzere hazırlanmıştır. Maddelerin tam listesi için Apaydın ve Seçkin-Kapucu (2017) makalesine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM